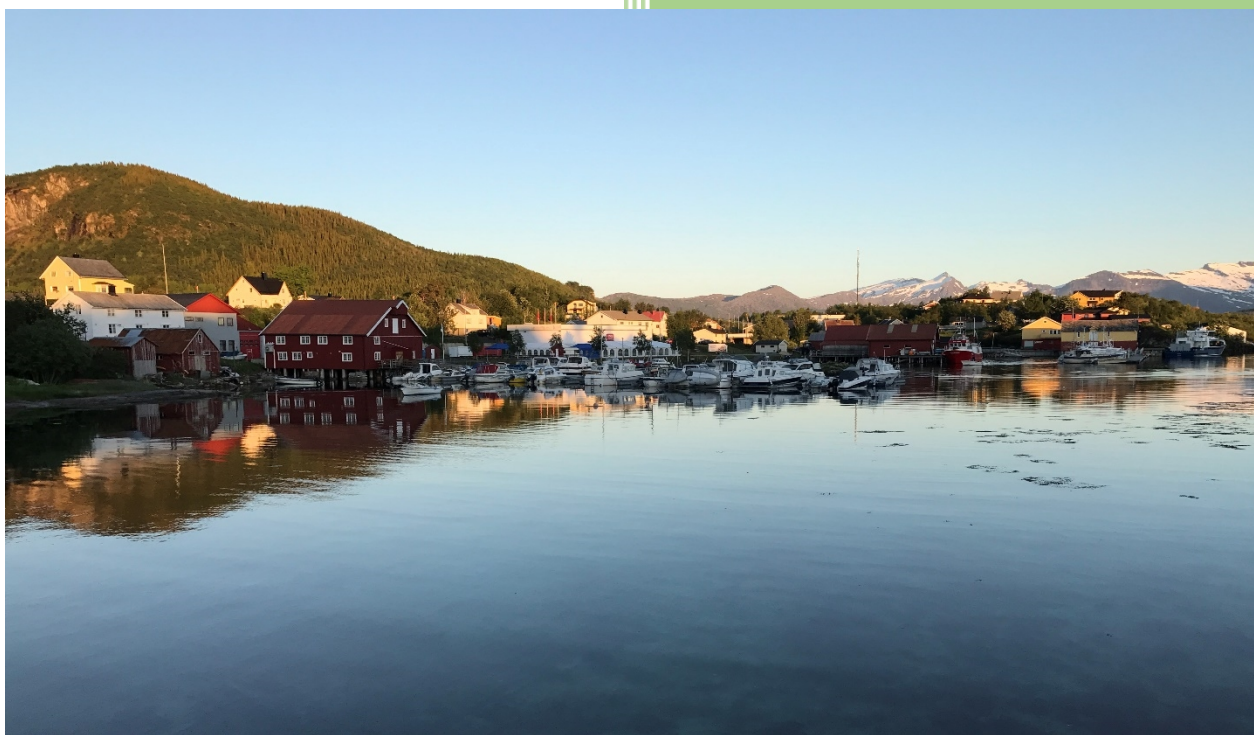

Strategisk Næringsplan

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	1
Prosess.....	1
Prioriterte næringer.....	2
Prioriterte fokusområder.....	2
Visjon, mål og strategier.....	3
Kommunens utgangspunkt.....	4
Næringsvennlig kommune.....	8
Infrastruktur.....	10
Kompetanse og utdanning.....	12
Attraktiv bo- og besøkskommune.....	14
Organisering av næringsapparatet.....	15
Rennomè, markedsføring og rekruttering.....	16
Sentrale næringer.....	18
Handlingsplaner.....	19

STRATEGISK NÆRINGSPLAN

for

Gildeskål Kommune

2018-2021 (SNP)

Næringsutvikling med formål å skape nye arbeidsplasser krever målrettet og systematisk arbeid. Selv med våre gunstige naturgitte forutsetninger for vekst og utvikling på flere områder, må vi ha et bevisst forhold til veivalg, prioriteringer, ansvarsfordeling og organisering for å oppnå effektiv næringsutvikling.

For å lykkes med næringsutvikling er det viktig med en klar og avtalt rollefordeling mellom kommune, næringsliv og innbyggere.

Ett av virkemidlene er å ha en innarbeidet Strategisk Næringsplan som bidrar til at folk, politikere og bedrifter finner frem til samhandling og gode prosesser mot felles definerte mål. Selv om tidene forandrer seg fort er det viktig å holde et fast blikk på en lang horisont der man arbeider ambisiøst mot en ønsket samfunnsutvikling med vekst og trivsel for dagens og fremtidens innbyggere. Gjennom Strategisk Næringsplan for 2018-2021 skal vi etablere visjoner, mål og strategier for effektiv næringsutvikling. På bakgrunn av dette skal det innføres og tas i bruk årlige handlingsplaner som revideres og tilpasses lokale rammebetingelser og internasjonale trender.

Prosess

Denne næringsplanen er utarbeidet i en prosess der vi har involvert kommunens næringsliv, privatpersoner og kommunens berørte etater. Sjøfossen Næringsutvikling AS startet dette arbeidet våren 2017 med utmeisling av en grovstruktur på innhold i planen etterfulgt av en intensiv 2 måneders informasjonsutvekslings prosess høsten 2017. Det er gjennomført flere åpne møter hvorav noen på tvers av fagområder og andre tilpasset sentrale næringer, i tillegg til separate intervju og møter med næringsaktører, lokale gründere og oppstartsselskaper. Det er også det gjennomført møte med kommunens etat ledere, lokalvalg ledere og kommunal administrasjon, og hele prosessen er forankret på overordnet nivå der politikere og formannskap har hatt en styrende rolle.

Prosessarbeidet har vært ledet av Berit Laastad fra Essensi AS (Bodø) og Ulla Simonsson og Ronny Widerberg fra LEAN Consulting AS (Gildeskål).

Prioriterte næringer

Gildeskål kommune er rik på naturressurser og har komparative fortrinn i forhold til noen næringer. De sentrale næringene kjennetegnes ved at de har spesielle fortrinn i form av råstoff, naturressurser, arbeidskraft, teknologi, næringskompetanse og bedriftsnettverk på tvers av bransjer og kommunegrenser. De sentrale næringene gir vesentlige ringvirkninger til andre næringer i kommunen, som symbiotisk tjener på vekst og utvikling i disse næringene.

De sentrale næringene som prioriteres i næringsarbeidet til Gildeskål kommune i 2018-2021 er;

Havbruk, innovasjon og utvikling mot blå åker Reiseliv, opplevelser og kultur

Prioriterte fokusområder

Det er valgt ut 6 fokusområder som Gildeskål kommune bør prioritere som innsatsområder for å stimulere til næringsutvikling i Gildeskål. Dette er;

- 1. Næringsvennlig kommune:** en næringsvennlig kommune lytter til næringslivet og tilpasser det offentlige tjenestetilbudet til behovene i næringslivet. Gildeskål kommune bør bidra til dette ved å arbeide for et samordnet tjenestetilbud.
- 2. Infrastruktur:** er viktig for å skape en større og integrert bo-, arbeids- og næringsregion. Gildeskål kommune bør derfor prioritere å arbeide videre med å utvikle infrastruktur på veg og sjø, samt elektronisk kommunikasjon. Det bør legges en plan for sentrumsutvikling av kommunesenteret Innstyr.
- 3. Kompetanse og utdanning:** næringslivet i Gildeskål kommune har en relativ høy andel fagarbeidere (fiskeri/oppdrett/havbruk) sammenlignet med en gjennomsnittlig norsk kommune. Gildeskål kommune bør derfor arbeide for godt samarbeid mellom skole og arbeidsliv, for å sikre næringslivet tilgang til rett kompetanse.
- 4. Attraktiv bo- og besøkskommune:** attraktive bo og besøksområder er viktig for å tiltrekke seg innbyggere og besøkende. Gildeskål kommune skal arbeide for å videreutvikle gode bo og besøksområder i kommunen og stimulere til vekst innen boligbygging og overnattingskapasitet.
- 5. Organisering av næringsapparatet:** tydelig og klar organisering av næringsaktiviteten i kommunen er viktig for å avklare roller og ansvar mellom kommune, næringsliv og innbyggere. Gildeskål kommune har en tydelig organisering av næringsapparatet og bør synliggjøre denne og forståelsen av hvordan næringsapparatet skal brukes for å fremme reell vekst og næringsutvikling i kommunen.
- 6. Renommé, markedsføring og rekruttering:** synliggjøring av mangfold og muligheter av arbeidsplasser i kommunen er viktig for rekruttering av rett kompetanse til næringsliv og kommune. Gildeskål kommune vil arbeide for å skape et godt renommé og kunnskap om mulighetene i kommunen ved et aktivt rekrutterings- og markedsarbeid.

1. Visjon, mål og strategier

Visjon

Gildeskål kommune skal ha et variert næringsliv preget av kompetanse, utviklingsvilje og samhandling.

Kompetanse er avgjørende for videre vekst.

□ Gildeskål kommune har et variert næringsliv med kompetente bedrifter og bedriftsmiljø innen en rekke fagfelt. Spesialkompetanse, utdanning og forskning og utvikling innen havbruk og fiskeoppdrett gir et spesielt godt grunnlag for videre vekst og utvikling i denne fremtidsrettede industrien.

Utviklingsvilje og dugnadsånd

□ Innbygger kulturen er preget av tiltakslyst, utviklingsevne og engasjement. Holdningsskapende arbeid som ivaretar dette er viktig, gjennom frem snakking og intern markedsføring av gode nyheter.

□ Kommunen skal være fleksibel i forhold til næringslivets behov og dyrke et godt miljø for nyskaping som evner å gripe de gode anledningene som byr seg.

□ Gildeskål kommune skal sette pris på kreativitet og nye ideer og vil legge til rette for utvikling av nye bedrifter i tillegg til innovasjon i etablerte foretak.

□ Gildeskål kommune ønsker å være nyskapende ved å satse på nye og effektive løsninger innen offentlig forvaltning.

□ Gildeskål skal ha et rikt og dugnadsbasert kulturliv i stadig utvikling.

Samhandling er avgjørende for videre utvikling

□ Næringslivet i regionen er løsningsorientert og lar seg motivere av nye utfordringer. For å sikre videre utvikling er det viktig å stimulere til økt kvalitet på samhandling mellom næringslivet, frivillige organisasjoner og kommunen.

□ En genuin vilje og holdning til å utvikle seg sammen vil skape sterkere næringskultur. Gode modeller for samhandling og bruk av «beste praksis» vil være viktig for enda bedre samhandling på sikt.

□ Nye innbyggere skal inkluderes på en god måte i lokalsamfunnet.

Hovedmål

«Gildeskål kommune skal være en attraktiv kommune for etablering av næringsaktivitet. Kommunens tilretteleggingsarbeid skjer med engasjerte politikere og i samhandling med det lokale næringslivet. Konkret har vi en målsetting om å skape minimum 33 nye arbeidsplasser innen 2021»

Fokusområder

Følgende fokusområder er valgt som innsatsområder for verdiskaping i 2018-2021:

- Næringsvennlig kommune
- Infrastruktur
- Kompetanse og utdanning
- Attraktiv bo- og besøkskommune
- Organisering av næringsapparatet
- Omdømme, markedsføring og rekruttering

En av de viktigste suksesskriterier for næringsutvikling i kommunen er partenenes evne og vilje til å samarbeide med andre.

Metoden i næringsplanarbeidet skal være å få frem næringslivet sine mål og strategier og hvilke behov for oppfølging fra kommunen dette forutsetter. Oppfølgingen skal være en respons på de behovene som næringslivet har definert. Responsen skal gå på tvers av alle næringer, og mål og strategier er dermed næringsnøytrale.

Sentrale hovednæringer

For å sikre framtidig næringsutvikling vil kommunen prioritere noen næringer fremfor andre gjennom konkrete næringsrettede tiltak. Næringer med stor betydning for lokal verdiskaping, sysselsetting og potensiale for framtidig vekst og utvikling vil da peke seg ut:

□ **Havbruk, innovasjon og utvikling mot blå åker**

□ **Reiseliv, opplevelser og kultur**

De to sentrale næringene kjennetegnes ved at de har spesielle fortrinn i form av råstoff, naturressurser, arbeidskraft, teknologi og næringskompetanse. Sentrale næringer gir vesentlige ringvirkninger til andre næringer i kommunen som for eksempel varehandel og bygg og anlegg som direkte eller indirekte tjener på at de sentrale næringene vokser og utvikler seg. Det er interessant å merke seg at de sentrale hovednæringene har symbiotisk verdi for hverandre i utvikling av gode tilbud innen overnatting, servering, opplevelser m.m. for å tiltrekke seg arbeidskraft og turisme.

Strategiske grep og tiltak

Strategisk Næringsplan for Gildeskål kommune skal binde sammen visjon, målsettinger og strategiske grep for å sikre framtidig næringsutvikling og vekst i kommunen i perioden 2018-2021. Gjennom tiltakene skal strategiene settes i verk slik at en kan realisere målsettingene. Planen må sees i sammenheng med Kommuneplanens Samfunnsdel 2015-2027.

Hvert fokusområde i kapittel 3 – 8 i Strategisk Næringsplan har definert overordnede målsettinger med tilhørende strategiske grep. I kapittel 10 er det definert en langsiktig handlingsplan for perioden 2018-2021 med forslag til aktiviteter. I tillegg er det definert en kortsiktig tiltaksplan for 2018 som består av konkrete og kostnadsberegnete tiltak som skal bidra til å nå målsettingene innen 2021. Tiltaksplanen vil rulleres årlig slik at man i løpet av 2018 vil definere konkrete tiltak for gjennomføring i 2019 osv. Gjennom prosessen med å utarbeide tiltaksplan for 2018, er det satt frem en rekke forslag til tiltak. Prioriterte tiltak framkommer etter en vurdering ut fra ett sett av kriterier. Disse har bl.a. vært:

- Stor betydning for en eller flere næringer
- Stor betydning for kommunen / verdiskaping
- Rask effekt
- Bidrar til kompetanseheving

For vært definerte tiltak er det angitt periode, budsjett og hvem som er ansvarlig for tiltaket. Deltakere i tiltakene er ikke definert, dette kan være personer fra kommunen sitt næringsapparat, næringslivet og eksterne konsulenter.

Flere av tiltakene er omfattende og krever en nærmere konkretisering i form av prosjektplan.

«Handlingsplan for SNP i Gildeskål kommune skal utarbeides hvert år.

Handlingsplanen inneholder prioriterte tiltak innen hvert fokusområde i SNP»

2. Kommunens utgangspunkt

Gildeskål kommune er godt rustet til å realisere nye muligheter og møte utfordringer i årene som kommer. Styrker, svakheter, muligheter og trusler kan summeres opp slik:

Styrker

☐ **Rike naturressurser med tilgjengelig areal på land og sjø**

Gildeskål kommune er rik på naturressurser. Store havarealer med oppdatert kystsoneplan gir grunnlag for satsing på tradisjonell oppdrettsvirksomhet og nye oppdrettsområder rettet mot fremtidens behov for mat fra havet («Blå Åker»). Mikro- og makroalger er et nytt konkret satsingsfelt som skal utvikles, i tillegg til satsing på knoppskyting av nye virksomheter knyttet til havbruksnæringa generelt. Kommunen har stor tilgang på rimelig kraft som gir grunnlag for større industriell satsing. Det finnes dedikerte landareal egnet for dette, og det finnes øvrige ledige landareal for generell næringsutvikling. Kommunen er også beriket med en variert og storslått natur og verdifulle historiske forminner som gir muligheter for opplevelsesbaserte aktiviteter og en større satsing innen reiseliv.

☐ **Kommune økonomi**

Gildeskål kommune er en kraftkommune som har god økonomi og er villig til å investere i utvikling og vekst. Kommunale økonomiske ressurser kan benyttes målrettet for å utløse privat og offentlig kapital.

☐ **Utdanning og forskning**

Gildeskål kommune har et godt tilbud om videregående skole og høyere utdanning innen akvakultur. Det er et tett samarbeid mellom næringslivet og havbruksrelatert utdanning i regionen. Dette tilbudet kan utvides i samarbeid med Fylkeskommunen. Kommunen har også fremskutte forsknings- og utviklingsmiljø med svært innovativ profil som tiltrekker seg kompetanse og oppmerksomhet regionalt og internasjonalt. En stor del av innbyggerne har utdanning med fagbrev.

☐ **Attraktive tjenestetilbud**

Gode tjenestetilbud som skole, barnehage, eldreomsorg, kulturskole, idrettsmiljø og friluftsliv. Høy kvalitet og desentralisert skolestruktur er en styrke for bo-attraktiviteten til kommunen.

☐ **Variert næringsliv og kompetanse**

Kommunen har et variert næringsliv med tyngde innen noen næringer som kunnskapsbasert havbruk, fiske- og fiskeoppdrett og kraftproduksjon. Kommunen har lokomotiv-bedrifter og forskningsstasjoner som drar lasset og viser vei med innovativ utvikling og nyskaping på mange felt. I tillegg tiltrekker de seg viktig spisskompetanse og har en selvforsterkende effekt med å dyrke frem miljø som samlet kan bidra til at regionen kan bli ledende innen f.eks. utvikling av fremtidens havbruksnæring.

☐ **Kommunikasjon**

Internettkapasitet og mobildekning er godt utbygd i kommunen.

Svakheter

☐ **Mangel på bosteder**

Kommunen har lite tilgjengelige attraktive tomter og boenheter å tilby.

☐ **Utflytting / ressurslekkasje**

Kommunen har begrenset tilgang på spisskompetanse. Tendens til at folk og forretningsidéer flytter ut til mer sentrale strøk pga. lokal mangel på faglige ressurser og risikokapital.

☐ **Kommunikasjon**

Store avstander og spredt bosetting/infrastruktur gjør kommunen sårbar for kutt i transporttilbud.

☐ **Samhandling mellom virksomhetene**

Næringslivet i kommunen kjennetegnes ved at det er mange små virksomheter og fragmenterte miljø som arbeider mye selvstendig.

☐ **Begrenset næringsorganisasjon**

Kommunen har et begrenset næringsapparat med små tilgjengelige ressurser å spille på.

Muligheter

☐ **Profilering og markedsføring**

For å øke rekruttering og tilflytting til kommunen er det behov for en tydeligere profilering av kvaliteter og fortrinn i kommunen. Dette kan skje gjennom å synliggjøre enkelte næringer, innovative pågående prosjekt og FoU arbeid forankret i kommunen, samt spisset markedsføring av kystriksveien og de flotte naturgitte forutsetningene som innbyr til utendørs aktivitetsopplevelser. Innføring av en felles dataportal kan bidra til å markedsføre kommunen og bedriftene bedre og gi næringslivet et talerør ut i verden.

☐ **Regionsamarbeid**

Framtidige samferdselsløsninger med bl.a. ny regionflyplass kan bidra til en utvidet bo- og pendleretablering i Gildeskål og nærliggende kommuner. Dette vil være viktig for utvikling av lokale virksomheter, ikke minst innen reiseliv, som vil få tilgang på et større internasjonalt marked. Regioner som evner å bruke og tiltrekke seg kompetanse og som samtidig kan tilby attraktive omgivelser, vil over tid skape innovasjon og vekst.

☐ **Samhandling – regionsamarbeid i Salten**

Økt samhandling mellom privat næringsliv og kommuner på tvers av kommunegrensene vil bidra til å forsterke Salten som region, gjøre kommunene mere attraktive og demme opp for sentraliseringskrefter.

☐ **Nettverksbygging og kunnskapsdeling**

Kunnskap er nøkkelen til næringsutvikling, og tettere og bedre samhandling på tvers av bedrifter lokalt og regionalt er nødvendig for videre vekst. Mange store bedrifter og offentlige institusjoner ønsker totalleverandører. Bedriftene bør se på muligheter for å etablere næringsklynger og tilby pakkeløsninger. Tilbydere innen reiselivsprodukter er et typisk eksempel her.

☐ **Utvikling av leverandørbedrifter**

Spesialkompetanse innen havbruksindustri og tilhørende servicetjenester på en rekke fagfelt gir utviklingsmuligheter for lokale leverandørbedrifter.

☐ **Organisatoriske**

Næringslivet samler seg bak en *felles næringsorganisasjon* som har i oppgave å opptre som næringslivet sitt talerør i dialog med kommunen i strategisk utvikling av næringsarbeidet.

☐ **Næringsareal**

I et langsiktig perspektiv er det en sentral offentlig oppgave å ivareta interessene for areal til næringsformål av ulik karakter. Samarbeid mellom næringsliv og kommunen i arealprosesser er viktig for å kunne tilby eksisterende og nytt næringsliv attraktive areal.

Trusler og flaskehalser

☐ **Demografisk utvikling**

Gildeskål kommune har utfordringer med stagnasjon og en aldrende befolkning. Ungdom må flytte ut av kommunen for å studere, men innvandring har medvirket til å holde folketallet stabilt de siste årene.

☐ **Generasjonsskifte**

Alderssammensetningen i bedriftene i kommunen er slik at et generasjonsskifte er nært forestående for mange næringer, som fiskeri, jordbruk, mekanisk industri, bygg og anlegg og varehandel. Dette er en trussel for næringsutviklinga i den grad selskapene eller drifta ikke blir videreført til nye generasjoner eller andre bedriftseiere.

☐ **Samferdsel og logistikk**

Kommunen har en utstrakt geografi, noe som fører til høyere transportkostnader for innbyggere og næringsliv. Utbygging og modernisering av infrastrukturen inn og ut av kommunen holder ikke tritt med utviklinga av transportbehovet for innbyggere, næringsliv og pendlere. Samferdselstilbudet er utsatt for nedbygging, ref. aktuell nedleggelse av fergetilbud, og det er manglende regularitet og koordinering mellom ulike transportmiddel.

□ Sentralisering av beslutningsfullmakt

Norge har en åpen økonomi med høy import og eksport, der industrien er konkurranseutsatt i et tøft internasjonalt marked. Næringslivet sine avgjørelser og funksjoner er i enda større grad enn tidligere sentralisert, og småkommunene i Salten kjemper også mot innflytelse fra fylkeshovedstaden Bodø. Gildeskål kommune har mange små bedrifter spredt over et stort geografisk område som vanskeliggjør samhandling og felles utviklingsprosesser, men er god på å tilpasse seg lokale forhold.

□ Sårbarhet for endringer i rammeforutsetninger

Avhengighet av hjørnesteinsbedrifter innen oppdratt og havbruk gjør kommunen sårbar for endring i internasjonal økonomi, kraftpriser, råvarepriser på fisk og andre rammeforutsetninger som styres av eksterne forhold.

«Sammen skaper vi et sterkt næringsliv»

3. Næringsvennlig kommune

Ståsted

Tjenesteproduksjonen i kommunen påvirker i stor grad konkurransevilkårene for næringslivet. Infrastruktur, kollektivtransport, effektiv planbehandling, skole, barnehage og kulturtilbud er eksempel på viktige områder som påvirker utviklingen i næringslivet.

Det er viktig for Gildeskål kommune at eksisterende næringsliv har en følelse av å bli ivaretatt. Lokal identitet og tilhørighet til Gildeskål, som et sted å bo og drive næringsvirksomhet, er positivt for samfunnsutviklingen og en faktor kommunen ønsker å bidra til.

Det er avgjørende at kommunen opptrer entydig med hensyn til organisering og ressurser. Arbeidet med næringslivssaker i Gildeskål kommune er organisert gjennom et eget næringsutviklings selskap Sjøfossen Næringsutvikling AS (SNU) med støttefunksjoner på noen sektorer og administrasjonsledd.

En mer aktiv næringspolitikk og oppfølging og implementering av strategisk næringsplan vil kreve øket ressursbruk. På den andre siden må kommunen kunne ha en forventning om at næringslivet tar aktivt del i arbeidet med å gjennomføre planen innen sine respektive områder.

Gildeskål Næringsforening har en viktig rolle som et samlende organ for medlemmene og næringslivet ellers. Seminar og samlinger er viktig for å bygge identitet og tilknytning til Gildeskål som stedet der næringslivet samarbeider og nettverk blir etablert. Kommunen kan via SNU stimulere til nyttige fagseminar som samler næringsaktørene og bidrar til styrket fellesskap.

Mål

«Et effektivt kommunalt tjenestetilbud av høy kvalitet tilpasset behovet i det lokale næringslivet»

Strategiske grep

1. Kartlegge behovene i næringslivet for offentlige tjenester og utvikle tjenestetilbud i samsvar med dette.
2. Langsiktig utvikling av infrastruktur, næringsarealer og samferdsel.
3. Legge til rette for at lokalt næringsliv kan delta i offentlige leveranser.
4. Jobbe sammen for gode rammevilkår for næringslivet.
5. Skape bedre forutsetninger for lønnsomhet, bærekraftig vekst og næringsutvikling for nye etablerere og eksisterende næringsliv i Gildeskål.

1. Ta hensyn til behovene i næringslivet for offentlige tjenester og utvikle tjenestetilbudet i samsvar med dette

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Arbeide for at bedriftene og deres ansatte ser på Gildeskål kommune som en attraktiv lokalisering for ny næringsvirksomhet.
- ☐ Gildeskål kommune skal være tilgjengelig, effektiv, kundeorientert og yte høy service.
- ☐ Bidra til at bedriftene får god tilgang til informasjon om våre kommunale tjenester og forståelse for hvordan disse er organisert.
- ☐ Bli bedre på å kommunisere med innbyggere og næringsliv, f.eks. om eksisterende og nye reguleringsplaner, næringsarealer, boligbyggingsplaner osv.

2. Langsiktig utvikling av infrastruktur, samferdsel, kommunikasjon og næringsareal

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Tilrettelegge for økt boligbygging i kommunen. Det er mangel på regulerte næringsareal. Oppkjøp og/eller ekspropriering av arealer som er båndlagt i arealplanen kan være nødvendig for at utbyggere skal kunne utvikle nye og attraktive boligområder (se kap. 6).
- ☐ Påvirke politisk at offentlige transporttilbud, ferge- og bussruter ikke blir redusert.
- ☐ Sørge for bedre mobil- og bredbånddekning der dette defineres som et problem.
- ☐ Arbeide for tilrettelegging av næringsareal i tråd med etterspørsel og behov (se kap. 4).

3. Legge til rette for at lokalt næringsliv kan delta i offentlige leveranser

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Gildeskål kommune skal følge regelverket for offentlige anskaffelser og så langt som mulig legge til rette for at lokalt næringsliv kan delta med leveranser.
- ☐ Avstemme forventninger og krav ved offentlige leveranser med lokalt næringsliv.

4. Jobbe sammen for gode rammevilkår for næringslivet

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Arbeide for å forenkle lover og regler og legge opp til rask og effektiv saksbehandling.
- ☐ Arbeide for å få flere kvinner inn i næringslivet.
- ☐ Arbeide for lokalt og regionalt eierskap av bedrifter som høster av lokale naturressurser.

5. Skape bedre forutsetninger for lønnsomhet, bærekraftig vekst og næringsutvikling for nye etablerere og eksisterende næringsliv i kommunen

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Legge til rette for etablering og utvikling av næringsvirksomhet i kommunen.
- ☐ Innlede tettere samarbeid med Gildeskål Næringsforum som representant og talerør for næringslivet i kommunen. Arbeide for å utvikle næringsklynger eller møteplasser for næringslivet i kommunen.
- ☐ Satse målrettet på nyskaping og innovasjon i eksisterende næringsliv. Bevisst arbeid med knoppskyting, utvikling av ny teknologi og kommersialisering av nye produkt for fremtidens havbruksnæring.

- ☐ Arbeide for samarbeid mellom tradisjonell industri og ny teknologi sammen med vellykket nettverksbygging mellom aktører i næringslivet.
- ☐ Mobilisere flere til å drive med nyskaping gjennom relevant opplæring og ved å skape positive rollemodeller av aktører som lykkes.
- ☐ Utvikle entreprenørskapsholdninger blant barn og unge.
- ☐ Tilrettelegge for at uerfarne gründere gjennomfører etablereropplæring programmet StartOppSalten.

4. Infrastruktur

Ståsted

En grunnleggende forutsetning for å legge til rette for utvikling av næringslivet i regionen er en god og funksjonell offentlig infrastruktur. Gildeskål er geografisk en stor kommune med begrenset utbygd infrastruktur og det samme er tilfelle for nabokommunene.

Arbeidsmarkedsintegrasjon sier noe om størrelse og utstrekning på området sitt funksjonelle bo- og arbeidsmarked, og området sine muligheter til å dra nytte av utviklingen i eventuelle vekstområder regionalt. Tendensen til de fleste kommuner er at tallet på pendlere øker. Gildeskål er i dag integrert med arbeidsmarkedet i nabokommunene. Opprettholdelse og utbedring av kollektivt transporttilbud kan være nøkkelen til å øke arbeidsmarkedsintegrasjonen i regionen. Vekst i nabokommunene vil da gi grunnlag for flere bosatte også i egen kommune (ref. aksene Bodø og Nygårdstjøen). Næringslivet ser behov for et utbedret tilbud for kollektiv pendling- og godstransport på veg og spesielt sjø for å øke tilgangen til kunnskap, varer og tjenester.

Det er også et tydelig behov for utvikling av nye næringsareal og forbedring av mobil- og internett kapasiteten i deler av kommunen.

Mål

«Bygge en framtidsrettet infrastruktur for å sikre næringsutvikling i Gildeskål».

Strategiske grep

1. Bidra til å øke kommunens funksjonelle bo- og arbeidsmarked.
2. Arbeide for regional utbedring av vegnettet og bedre kommunikasjon mellom fastland og øyer.
3. Legge til rette for tilgang på fiber og telekommunikasjon med høy kapasitet.
4. Utvikle framtidsrettede næringsareal med tilhørende infrastruktur i samarbeid med næringslivet.
5. Skape vekst gjennom aktiv og kontinuerlig utvikling og tilrettelegging av havnetilbudene i Gildeskål kommune, både på fastlandet og på øyene.

1. Bidra til å øke kommunens funksjonelle bo- og arbeidsmarked.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Arbeide for helhetlig samfunnsplanlegging- og utbygging av samferdsel og infrastruktur.
- ☐ Arbeide for utbedring av pendler- og godstransport på veg og sjø.

2. Arbeide for regional utbedring av vegnettet og bedre kommunikasjon mot fastland og øyer.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Søke samarbeid med alliansepartnere regionalt for å bygge framtidsrettede infrastrukturløsninger i Salten.

- ☐ Sterk involvering i anbudsprosessene på tvers av kommunegrensene.

3. Legge til rette for tilgang på fiber og telekommunikasjon med høy kapasitet.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Arbeide for bedre mobildekning langs riksvei 17 og andre sentrale steder der dekning mangler.
- ☐ Vurdere behov for utbedring av internettkapasiteten i steder i kommunen der dette er for dårlig.

4. Utvikle framtidsrettede næringsareal med tilhørende infrastruktur i samarbeid med næringslivet.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Kommunen skal være en aktiv pådriver og legge til rette for næringsareal med tilhørende infrastruktur.
- ☐ Sikre at den samordnede areal- og transportplanleggingen tar tilstrekkelig hensyn til en framtidsrettet næringsarealutvikling både på land og sjø.
- ☐ Informere om reguleringsplaner og tilgang til nye næringsarealer slik at næringslivet kan planlegge utbyggingsprosjekt på kort og lang sikt.
- ☐ Legge til rette for «veksthus» for nisjerettede næringer i kommunen (ref. Gildeskål Marine Center, Salten Havbrukspark og andre næringsarena der kompetanse og ressurser kan samles).

5. Skape vekst gjennom aktiv og kontinuerlig utvikling og tilrettelegging av havnetilbudene i Gildeskål kommune.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Prioritere maritim infrastruktur for lokal og regional næringsutvikling.
- ☐ Være en pådriver, støttespiller og koordinator for satsing på infrastruktur, i tilknytning til maritime næringer i Gildeskål kommune.
- ☐ Legge til rette for effektive næringsareal og transportsystem i tilknytning til Gildeskål kommune sitt sjøareal for å sikre lokal konkurransekraft og for å tiltrekke seg mer aktivitet og transport på sjø.
- ☐ Ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgavene Gildeskål kommune er pålagt.
- ☐ For nærmere konkretisering av strategi for Gildeskål kommune sitt sjøområde viser vi til kommunens egen kystsoneplan.

5. Kompetanse og utdanning

Ståsted

Rask kunnskaps- og teknologiutvikling og økende internasjonal konkurranse bidrar til høyere omstillingstakt i næringslivet. For bedriftene vil kunnskap og kompetanse bli en stadig viktigere innsatsfaktor for nyskapning, konkurranseevne og verdiskapning.

For å kunne støtte ny næringsutvikling, må bedriftene ta eksisterende kunnskap og kompetanse i bruk og kombinere den på nye måter. Et sentralt element i aktivt å imøtekomme endrede krav fra omgivelsene er å arbeide med kontinuerlig oppdatering og utvikling av kompetansen til arbeidstakerne. Etter- og videreutdanning av arbeidstakere med ikke-ettspurt eller foreldet kompetanse er viktig for å stimulere til høyere avkastning av arbeidskrafta og øket konkurranseevne.

Det er behov for tett samarbeid mellom skole og arbeidsliv, bl.a. når det gjelder synliggjørelse av muligheter, lærlingplasser og tilretteleggelse for etter- og videreutdanning.

Gildeskål kommune har hatt en betydelig økning i tilflytting fra andre land de siste årene. Innvandrere må sikres god integrasjon, og deres kompetanse må tas i bruk i arbeidsmarkedet så raskt som mulig. Økt kompetanse vil skape muligheter for vekst i bedriftene, og bedre tilpassede offentlige tjenester for innbyggere og næringsliv.

Mål

«Styrke og utvikle næringslivets tilgang på relevant kompetanse»

Strategiske grep

1. Legge til rette for økt samarbeid mellom skole og næringsliv.
2. Etablere samarbeid med relevante utdanningsmiljø, legge til rette for etter- og videreutdanning.
3. Legge til rette for utvikling av eksisterende virksomheter og attraktivitet for nye selskap å etablere seg.
4. Gildeskål kommune skal bidra til etablering av kompetansenæringer, spesielt innen havbruk.
5. Tilflyttet kompetanse skal kartlegges og søkes ivaretatt gjennom integreringstiltak mot næringslivet.

1. Legge til rette for økt samarbeid mellom skole og næringsliv

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Arbeide for at videregående opplæring i regionen i størst mulig grad kan oppfylle næringslivet sitt behov for ulike kompetanser, spesielt innen havbruksrelaterte yrkesfag.
- ☐ Legge til rette for treffpunkt mellom elever/studenter og bedrifter i kommunen med formål å synliggjøre muligheter og behov i næringslivet.
- ☐ Bidra til samarbeid mellom skole og bedrifter for å sikre tilgang på relevante lærlingeplasser.
- ☐ Bevisst satsing på entreprenørskap i ungdomsskolen for å sikre utvikling av en nyskapende kultur.

2. Etablere samarbeid med relevante utdanningsmiljø for å legge til rette for etter- og videreutdanning

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Legge til rette for et mer fleksibelt arbeidsmarked ved å se på muligheter for å gi tilbud om etter- og videreutdanning til arbeidstakere som har behov for ny kompetanse.
- ☐ Bidra med å legge til rette for relevante kurs og seminar for næringslivet for å utvikle kompetanse og nettverk.

3. Legge til rette for utvikling av eksisterende virksomheter i kommunen og at det er interessant for nye selskap å etablere seg

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Bidra til å formidle kunnskap om innovasjon og nytenking til næringslivet.
- ☐ Fokuserer på å identifisere synergier og muligheter for samarbeid mellom virksomheter og knoppskyting ut fra eksisterende virksomheter.
- ☐ Vurdere deltakelse i regionale utviklingsprogram for å utvikle tilgang til nye markeder.
- ☐ Bidra til å etablere prosjektbedrifter-/ organisasjoner som koordinerer tverrfaglige leveranser.
- ☐ Arbeide for å utvikle sterke næringsklynger for prioriterte næringer i kommunen
- ☐ Etablere leverandørutviklingsprogram, med fokus på tilbudsprosess, kvalifisering og kontrakter i forhold til offentlige leveranser m.m.
- ☐ Bli flinkere til å ta i bruk kunnskap og kompetanse på tvers av næringer i kommunen.

4. Gildeskål kommune skal bidra til etablering av kompetansenæringer

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Stimulere til utvikling av felles kompetanse- og læringsarenaer i lokalsamfunnet ved å bidra til å etablere Nærings-HUB/næringssenter for kunnskapsintensive små bedrifter
- ☐ Overvåke og analysere næringslivet sitt kompetansebehov med særlig vekt på å forstå utfordringer innen prioriterte næringer.
- ☐ Legge til rette for utbyggere og entreprenører.

5. Tilflyttet kompetanse skal kartlegges og ivaretas gjennom integreringstiltak mot næringslivet.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Sørge for god integrering av tilflyttet utenlands kompetanse. Gildeskål kommune har en stor andel tilflyttende innbyggere fra utenlandsk opprinnelse. Ved systematisk kartlegging av tilflytternes kompetanse og kunnskap skal de nye medborgerne oppleves som en større ressurs ved smartere integreringsprosjekter i arbeidslivet og det sosiale fellesskap.

6. Attraktiv bo- og besøkskommune

Ståsted

Et godt lokalsamfunn blir skapt gjennom medvirkning fra innbyggere, organisasjoner og næringsliv. En av de viktigste bidragene til næringsutvikling er at kommunen er konkurransedyktig som bosted for eksisterende og potensielle innbyggere. Attraktiv bo-kommune skapes gjennom gode bostedsområder, god tilgang til offentlig kommunikasjon og offentlige tilbud av høy kvalitet. I tillegg er oppvekst vilkår for barn og unge en viktig suksessfaktor for samfunnet.

Gildeskål kommune har som mål at alle innbyggere kan disponere eget bosted, enten ved å leie eller eie. En utfordring her er å få til varierte bosteder i størrelse og pris i hele kommunen.

En tettere integrering med nabokommunene kan gi muligheter for vekst i regionen. Kommunen vil sammen med næringslivet også i framtida være en aktiv pådriver for å styrke og legge til rette for bedre kommunikasjon og samferdsel, lokalt og regionalt.

Reiselivsnæringen er i vekst og har en positiv påvirkning for utvikling av lokalsamfunnet og markedsføringen av kommunen. Kulturlivet er sammen med idretten den viktigste fellesarenaen i Gildeskål-samfunnet, og et aktivt kulturliv er et viktig bidrag for utvikling av kommunen- og regionen.

Mål

«Gildeskål skal være en attraktiv bo- og besøkskommune».

Strategiske grep

1. Arbeide for at Gildeskål skal være en attraktiv bo-kommune.
2. Legge til rette for utvikling av Gildeskål kommunes kvaliteter som en attraktiv kommune å besøke.

1. Arbeide for at Gildeskål skal være en attraktiv bo-kommune.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Bidra til å skape et attraktivt boligmarked i kommunen, bl.a. ved å tilrettelegge for boligutbygging.
- ☐ Kommunen skal være gode veiledere for interesserte utbyggere (bolig, hytte og næring).
- ☐ Gildeskål skal alltid kunne tilby barnehageplass og ha moderne skoler med et godt læringsmiljø.
- ☐ Beholde desentralisert skole- og barnehagestruktur.
- ☐ Planlegge for et tydelig og synlig kommunesenter på Inndyr.
- ☐ Tett dialog med bygdeutviklingslag, frivillige lag og organisasjoner.
- ☐ Ha et variert kulturtilbud av høy standard.
- ☐ Legge til rette for utvikling av handelstilbud, kafekultur og andre sosiale møteplasser.

2. Legge til rette for videreutvikling av Gildeskål kommune sine kvaliteter som en attraktiv kommune å besøke.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Videreutvikle besøksområder og besøksaktiviteter som festivaler og arrangement.
- ☐ Videreutvikle opplevelsesbasert reiseliv omkring etablerte og nye destinasjoner/aktivitetstilbydere.
- ☐ Utbedring av infrastruktur i tilknytning til attraktiviteter og friluftsliv i kommunen.
- ☐ Bidra til etablering av ett eller flere nye besøksattraktive «fyrtårn» (ref. potensielle kirkestedet).

7. Organisering av næringsapparatet

Ståsted

Gildeskål kommunes næringsapparat er lagt til Sjøfossen Næringsutvikling AS (SNU) eid av Gildeskål og Beiarn kommuner. Gjennom felles eierskap med Beiarn kommune (BK) tilfaller det SNU også ansvar for oppfølging av næringsutviklingsarbeidet i Beiarn kommune, med den forskjell at BK har egen tilsatt næringskonsulent som fungerer som førstelinjetjeneste i egen kommune. En lignende ordning for GK er innarbeidet med den forskjell at begge stillingshjemlene er lagt til SNU. Pr. utgangen av 2017 er ikke begge stillingene besatt, kun daglig leder.

SNU's ansvarsområder omfatter rettledning i forhold til etablering av ny næring, bistand og rettledning til nye prosjekt, informasjon og rettledning omkring regionalt/nasjonalt støtteapparat, deltakelse i næringsnettverk/bedriftsklynger og ulike lokale og regionale samarbeidsprosjekt m.m. I tillegg har SNU en sentral rolle i utviklingsaktiviteter, strategisk planlegging og utarbeidelse av strategi- og handlingsplaner for Gildeskål kommune. SNU har behandlings- og bevilgningsansvar for søknader om lån og økonomisk støtte til lokalt næringsliv og tar på seg styreverv i bedrifter i begge kommunene der vi er involvert gjennom eierskap og/eller finansiering. I og med at kommunens næringsliv er rikt og variert (fiske, havbruk, landbruk, handel, industri, reiseliv m.m.) er muligheten for spisskompetanse begrenset.

Gildeskål kommune har et konsesjonsavgiftsfond som blir benyttet som et virkemiddel for å styrke lokalt næringsliv og bosetting. Fondet gir en årlig overføring i størrelsesorden ca. 2 mill. NOK hvorav hele summen øremerkes næringsutviklingstiltak, forvaltet av SNU.

Forholdet mellom SNU AS, Gildeskål Invest AS, Gildeskål kommune og konsesjonsavgiftsfondet

Næringsutviklingen i Gildeskål kommune utøves i hovedsak av Sjøfossen næringsutvikling (SNU). SNU AS visjon/formål er følgende: «Selskapets formål er å være et utviklings- og investeringselskap som skal ta initiativ til, rådgi og bidra til etablering av nye, robuste arbeidsplasser i nye og eksisterende næringsvirksomheter i Gildeskål og Beiarn kommuner».

I tillegg ble Gildeskål Invest AS stiftet i 2015 med Gildeskål kommune som eneste aksjonær. Selskapets formål er å foreta kommersielt motiverte investeringer og/eller bidra med ansvarlige lån i en tidlig fase i bedrifter i Gildeskål, basert på mulighet for avkastning. Gildeskål Invest AS vil/kan også motta investeringsmidler fra Gildeskål kommune, finansiert ved bruk av konsesjonsavgiftsfondet og/eller andre finansieringsformer. På lik linje med bevilgningen til SNU AS, vil årlig beløp til Gildeskål Invest AS bestemmes av kommunestyret i budsjettsaken. Øvrig tilleggsbevilgning vil skje ved eventuelle budsjettreguleringer i løpet av året. Det innebærer at SNU AS saksbehandler hvert enkelt tilfelle i tråd med vedtektene.

SNU AS har ansvaret for å forvalte årlig bevilgning til næringsutvikling. Bevilgningen betales i sin helhet ut til SNU ved årets begynnelse. Ubenyttet bevilgning må da tilbakeføres fondet i tråd med regelverk. SNU AS er også ansvarlig for å sikre seg at forvaltningen er i tråd med kommunestyrets vedtak og annet gjeldende regelverk. SNU rapporterer til kommunestyret hvert år i forbindelse med regnskapsavleggelse hvordan bevilgningen for regnskapsåret er benyttet.

Tydelig og klar organisering av næringsaktiviteten i kommunen er sentralt for å lykkes med næringsutvikling. For at kommunen skal holde et tilfredsstillende servicenivå og kompetanse på mange ulike arbeidsområder og fagfelt er det behov for flere stillinger i SNU. Inntil videre kan noe av behovet for fagkompetanse støttes gjennom samarbeid med ulike fagetater i kommunen og innleie av konsulentbistand.

Næringslivet i kommunen er samlet i en felles interesseorganisasjon, Gildeskål Næringsforening. I tillegg vil kommunen styrke samarbeidet med nærliggende kommuner og Fylkeskommunen med formål å skape arenaer der næringslivet kan treffes og få mulighet til å utvikle seg.

Næringsapparatet vil framover legge mer vekt på profilering og synliggjøring av næringsapparatet sine oppgaver, fokusområder og gjennomførte tiltak. Det er bl.a. under utvikling en felles internett «Gildeskål Portal» som skal bli et nytt tilskudd til kommunens og næringslivets behov for å markedsføre Gildeskål positivt og fungere som en informasjonskanal for søkende på nettet.

Mål

«Synlig næringsapparat med tydelig definerte oppgaver og fokusområder som er kjent for næringsaktørene»

Strategiske grep

1. Utvikle og implementere strategi- og handlingsplaner for næringsapparatet.
2. Etablere en klar organisering, med rett kompetanse og tydelig lederskap.
3. Etablere tett dialog med næringslivet for tidlig å kunne fange opp behov og formidle kunnskap om mulige virkemidler.
4. Etablere rutiner for regelmessig rapportering av næringsarbeidet.

1. Utvikle og implementere strategi- og handlingsplaner for næringsapparatet

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Utarbeide strategi- og handlingsplaner i regi av SNU og Gildeskål Invest AS på bakgrunn av planlagte aktiviteter for næringsarbeidet.

2. Etablere en klar organisering, med rett kompetanse og tydelig lederskap.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Styrke SNU med ressurser og kompetanse i samarbeidsfunksjon mellom Beiarn og Gildeskål kommuner. Fortløpende vurdere andre samarbeidskonstellasjoner som effektiviserer næringsarbeidet.
- ☐ Organisere en tydelig førstelinjetjeneste, som gir rettledning til alle gründere og nyetablerere. I tillegg vil det bli lagt vekt på bistand til lokalt næringsliv med kunnskap om aktuelle virkemiddel og ordninger med økonomiske tilskudd, lokalt, regionalt og nasjonalt.
- ☐ Utvikle en mer pro-aktiv næringsutvikling, f.eks. gjennom deltakelse i inkubasjonsmiljø (SIVA?)
- ☐ Bidra til å etablere møteplasser og samarbeide med nærliggende næringsorganisasjoner for å styrke og utvikle egen kompetanse og etablere regionalt samarbeid der det er naturlig.
- ☐ Ha kunnskap om eksterne kompetansemiljø slik at disse kan trekkes inn i aktuelle prosjekt.

3. Etablere tett dialog med næringslivet for tidlig å kunne fange opp behov og formidle kunnskap om mulige virkemidler.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Opplyse om tilbud og skape en korrekt oppfatning av hva næringsapparatet kan hjelpe med.
- ☐ Næringsapparatet vil søke å holde seg oppdatert på utviklingstrekk i det lokale næringsliv.
- ☐ Bistå Gildeskål kommune i næringsrettet utviklingsarbeid, som å delta i samfunnsutviklingsprosjekter eller koordinere bedriftsutviklingsprosjekt.
- ☐ Etablere en samarbeidsfunksjon mellom kommunen og Gildeskål Næringsforening.
- ☐ Representere/markedsføre næringslivet i Gildeskål i offisielle sammenhenger og arrangement.

4. Etablere rutiner for regelmessig rapportering av næringsarbeidet.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Etablere rutine for regelmessig rapportering til Formannskap og Kommunestyre.
- ☐ Etablere rutine for årlig rullering av tiltaksplan.

8. Renommé, markedsføring og rekruttering

Ståsted

Et steds kvaliteter er en kombinasjon av naturlige forutsetninger og menneskeskapt utvikling. Framtidens vinnere i konkurransen om innbyggere og næringsliv er de kommunene og regionene som evner å skape utvikling, blir oppfattet som attraktive og i tillegg klarer å synliggjøre kvalitetene på en god måte.

Kommuner som har et godt og realistisk renommé står bedre rustet i kampen om ressurser, mennesker og arbeidsplasser. Den beste garantien for å skape et positivt renommé er stolte og fornøyde innbyggere og næringsdrivende.

Bosteds- og næringsutviklingen i kommunen må ses i sammenheng med resten av regionen. For å sikre tilflytting er det viktig å kunne tilby relevante arbeidsplasser innen akseptabel reisetid. Markedsføring og profilering av kommunen krever en langsiktig strategi. Målet er å vise fram en attraktiv kommune for eksterne arbeidssøkere, samt å øke tallet på arbeidsplasser og nyetableringer. Gildeskål kommune vil i samarbeid med næringslivet bidra til å synliggjøre og profilere mangfoldet av arbeidsplasser og hvilke muligheter som eksisterer. Et virkemiddel her er å gjøre bruk av den nye internettsiden Portal Gildeskål som kommunikasjons-/informasjonskanal.

Mål

«Gildeskål kommune skal være dynamisk, inkluderende og ha et positivt og godt renommé».

Strategiske grep

1. Synliggjøre og profilere de viktigste næringene i kommunen lokalt, regionalt og nasjonalt.
2. Synliggjøre at Gildeskål kommune er en god plass å arbeide, leve og bo med et mangfold av opplevelser- og kulturtilbud.
3. Videreutvikle arbeidet med rekruttering av nye innbyggere.

1. Synliggjøre og profilere de viktigste næringene i kommunen lokalt, regionalt og nasjonalt.

Strategien gjennomføres ved å:

- ☐ Bygge kunnskap og forståelse lokalt om næringslivet og kompetansen i kommunen og hvilke muligheter som eksisterer.
- ☐ Samordne profilering og markedsføring av viktige næringer i kommunen, vise hva vi er gode på.
- ☐ Markedsføre attraktive arbeidsplasser og lokale merkenavn.

2. Synliggjøre at Gildeskål kommune er en god plass å arbeide, leve og bo med et mangfold av opplevelse- og kulturtilbud.

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Synliggjøre kommunen sine attraktive fortrinn og hvilke tilbud som finnes i kommunen i dag.
- ☐ Bli flinkere til å ta i bruk hele kommunen sin kunnskap og kompetanse på tvers av næringer.
- ☐ Arbeide for å få gode ambassadører i kommunen.
- ☐ Initiere aktiviteter og arrangement som er med og forsterker Gildeskål sin identitet, med en intensjon om å bli noe etablert og varig.

3. Videreutvikle arbeidet med rekruttering av nye innbyggere

Strategien blir gjennomført ved å:

- ☐ Kartlegge næringslivet og kommunen sitt behov for kompetanse og sette i verk målrettede tiltak for å øke tilbudet av relevant arbeidskraft.
- ☐ Integrering og inkludering av nye innbyggere i lokalsamfunnet og arbeidslivet.

9. Sentrale næringer

Ståsted

Gildeskål kommune er rik på naturressurser, som fisk, vannkraft og mineraler, og næringslivet i kommunen er naturlig rettet mot disse naturressursene.

Oppdrettsdustrien er viktigste næring, med noen sentrale hjørnesteinsbedrifter. I ytre del av kystlinjen er også tradisjonelt fiskeri og moderne havbruk en potensiell vekstnæring. Videre er Gildeskål en kraftkommune og frie kraftinntekter gir store økonomiske bidrag til kommunen.

De store hjørnesteinsbedriftene har delvis lokalt eierskap. Dette medfører at kommunen har mulighet til å påvirke utviklingen i disse bedriftene ved å holde en god dialog og søke samarbeid om infrastruktur, arealplanlegging m.m. Ellers består næringslivet i kommunen av en rekke små og mellomstore bedrifter.

Sentrale næringer

Følgende næringer er definert som sentrale næringer i Gildeskål:

- ☐ Havbruk
- ☐ Reiseliv

Fiskeri og havbruk

Anslag viser at en i marine næringer forventer en seksdobling av verdiskapingen de neste 30 – 40 årene. I 2010 var omsetningen til marin industri estimert til å være 90 Mrd. NOK. I 2050 kan dette tallet bikke 550 Mrd. NOK. Dette er en vekstnæring som kystkommunene i fylket vårt har mulighet til å være en del av, og Gildeskål har en del komparative fortrinn i så måte.

Videre satsing på utvikling av næringen gjennom tilretteleggelse av havner og fiskemottak, kaier og areal på land og sjø, vil bygge oppunder eksisterende industri og gi muligheter for framtidig vekst.

«Kommunen har store områder for utøvelse av havbruksaktivitet. Tilretteleggelse for slik næring gjennom regulering av akvakulturareal i sjø og på land gir muligheter for økt næringsaktivitet i kommunen.»

Reiseliv, opplevelser og kultur

Reiselivsnæringa i Gildeskål begynner å få et sterkt fotfeste i kommunen. Kommunen har en unik forutsetning i et mangfold av aktivitetsbaserte natur- og kulturopplevelser som en kan bygge videre på for å utvikle nye og spennende produkt.

Videreutvikling og profilering av reiselivstilbud omkring etablerte destinasjoner, som Langsanden på Sandhornøya, Elias Blix gården, Fordypningsrommet på Fleinvær m.m. er viktig.

Etablering av nye besøk- og opplevelsesattraktive «fyrstårn» av nasjonal og internasjonal karakter, slik som utvikling av et helhetlig reiselivsprodukt i tilknytning til funnene på kirkestedet på Inndyr, vil styrke næringen ytterligere og være et vesentlig bidrag i å etablere Gildeskål som en attraktiv reiselivs destinasjon.

Industri og leverandørbedrifter

Hjørnesteinsbedriftene Gifas, Sundsfjord Smolt, Salten N950 og Polar Plast har over 100 ansatte med prognoser for betydelig økning. Bedriftene har et stort mangfold innen ulike fagfelt gjennom hele verdikjeden. Dette gjør at disse har behov for kompetanse innen en rekke fagfelt, som aquakultur, IT, logistikk for å nevne noe. Bedriftene har til enhver tid ca. 10 lærlinger i arbeid, i tillegg sysselsetter de et visst antall ferievikarer årlig. Det er i hovedsak lokal ungdom som blir engasjert som vikarer. En synergier av dette er at lærlingene og vikarene blir kjente med bedriften og hvilke muligheter som finnes.

Hjørnesteinsbedriftene har mange underleverandører lokalt som sitter på variert og høy kompetanse. Mange ser muligheter til å satse på videreutvikling av tjenesteområder og leveranser til oppdrettsindustrien og utvikling av «spinn-off» næringer knyttet til bedriftenes innsatsområde og kompetansefelt.

«Næringsutvikling med knoppskyting fra hjørnesteinsbedriftene er svært ressurs-effektivt og har stor overlevelsesgrad».

Fornybar energi

Fornybar energi kan ha et stort potensiale for utvikling, både innen vann, vind og bølgekraft. Kraftindustrien har i dag lyktes med å etablere et sterkt kompetansemiljø innen kraftproduksjon lokalt som kan legge grunnlag for å drive fram nye prosjekt og satsinger. Gildeskål har forutsetninger og muligheter for fornybar energi i form av både vann, vind og bølge- kraft, der allerede tilgjengelig vannkraft er et betydelig aktivum for næringsutvikling.

Kraftkrevende nye industrier

Gildeskål kommune har god tilgang på rimelig og stabil kraft. I kombinasjon med tilgjengelige større næringsareal i Sundsfjord og Saura/Nygårdsjøen området har kommunen komparative fortrinn å tilby næringsetablering til kraftkrevende industrier, f.eks. datasenter etc.

Landbruk

Jordbruket er viktig for å opprettholde bosetting og kulturlandskapet i kommunen. Kommunen kan drive en aktiv bosettingspolitikk ved å bidra til omsetning av småbruk og produksjonskvoter, og etablering av boligtomter utenfor sentrale boligfelt. Slik kan familier med ønske om bosetting i nærhet til natur og hav få mulighet til dette. Gjennom en slik bosettingspolitikk kan kommunen sikre bevaring av kulturlandskapet og etablering av nye næringer innen landbruket.

Andre næringer

Sentrale næringer gir ringvirkninger til andre næringer i kommunen som for eksempel varehandel, servicenæringer, bygg og anlegg og transport, som tjener på at de sentrale næringene vokser og utvikler seg. Vekst og utvikling i sentrale næringer vil derfor være svært viktig også for de andre næringene i kommunen.

10. Handlingsplaner

(blir utarbeidet årlig i løpet av videre planarbeid)